

Ecologisch nader onderzoek
Garagelocatie
Eerbeekseweg en Prof.
Talmaweg 7, Laag Soeren

Arnhem, 25 september 2013

Colofon

Titel	: Ecologisch nader onderzoek
Subtitel	: Garagelocatie Eerbeekseweg en Prof. Talmaweg 7, Laag Soeren
Projectnummer	: 13.050
Datum	: 25 september 2013
Veldonderzoek	: E.W.A. Janssen, A. Zandstra, F. van Delft, R. Hanisch en T. Kooij
Auteur(s)	: A. Zandstra
Goedgekeurd door	: T. Kooij
Opdrachtgever	: Gemeente Rheden
Contactpersoon	: T. Portegijs

Bezoekadres : Tivolilaan 205
Postbus : 2
Postcode : 6800 AA Arnhem
Telefoon : 026-8454583

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Flora- en faunawet	5
3. Gebiedsbeschrijving	7
3.1 Gebiedsbeschrijving.....	7
3.2 Voorgenomen ingreep	8
4. Onderzoeksmethode	9
4.1 Veldonderzoek	9
4.1.1 Vleermuizen.....	9
4.1.2 Huismus	10
4.1.3 Gierzwaluw.....	11
4.2 Uitwerking en rapportage	11
5. Resultaten	12
5.1 Vleermuizen	12
5.2 Huismus	13
5.3 Gierzwaluw	13
6. Conclusies en aanbevelingen	14
6.1 Vleermuizen	14
6.2 Huismus	14
6.3 Gierzwaluw	14
6.4 Aanbevelingen	14
Bronnen	15
Literatuur	15
Websites	15

1. Inleiding

In Laag Soeren zullen op twee locaties enkele gebouwen gesloopt gaan worden om plaats te maken voor nieuwe woningen.

Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. In het kader van de Flora en faunawet is het van belang om inzichtelijk te krijgen of er beschermde planten- en/of dieren voorkomen, en welk effect de werkzaamheden op deze soorten kunnen hebben. Hiervoor heeft Laneco, Landschaps & Ecologisch Advies een quickscan flora en fauna uitgevoerd in maart 2013. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er vleermuizen, huismussen en/of gierzwaluwen in het plangebied voor kunnen komen.

De gemeente Rheden heeft Ekoza gevraagd nader ecologisch onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van deze soorten.

Indien beschermde soorten voorkomen zullen de effecten van de werkzaamheden op deze soorten beoordeeld worden. Als er negatieve effecten te verwachten zijn, dient bepaald te worden of er gewerkt kan worden met een goedgekeurde gedragscode of dat een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet noodzakelijk is.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethodes die gebruikt zijn. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken en getoetst aan de Flora- en faunawet. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. De gebiedsbescherming is reeds besproken in de quickscan Flora en Fauna (Van Pijkeren, 2013). Hieruit blijkt dat de werkzaamheden geen negatieve effecten veroorzaken in het kader van de Natuurbeschermingswet.

2.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) zijn omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 2:*
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
  2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur is de regelgeving rond de Flora- en faunawet nader ingevuld. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

Tabel 1: De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.

Tabel 2: De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Tabel 3: De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen nog ontheffing verkregen worden voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing meer aangevraagd worden op basis van 'werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Voor vogels kan alleen nog ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Dit houdt in dat ook geen ontheffing meer aangevraagd kan worden op basis van 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

De twee locaties waar enkele gebouwen gesloopt gaan worden liggen in Laag Soeren, gemeente Rheden.

De eerste locatie betreft een voormalige garage aan de Eerbeekseweg. Het bestaat uit een bedrijfspand van één verdieping met een plat dak, en een woning met een pannendak. Het bijbehorende erf bestaat uit verharding.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (bron: <http://www.bing.com/maps/>).

De tweede locatie ligt aan de Professor Talmaweg 7. Het bestaat uit een voormalig agrarisch erf. Op het erf is een voormalige kleine boerderijwoning, twee schuren en een woning aanwezig. De woning is bewoond en blijft staan.

De voormalige boerderijwoning en één van de schuren hebben een pannendak zonder dakbeschot, en bestaat uit steens en halfsteens muren. De andere schuur heeft een golfplaten dak. Er heeft nog een klein schuurtje op het erf gestaan. Deze is al grotendeels gesloopt.

Figuur 2. Impressie van locatie 1: de garage en woning aan de Harderwijkerweg.

Figuur 3. Impressie van het locatie 2: de te slopen panden aan de Prof. Talmaweg 7.

3.2 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen ingreep behelst het slopen van de woning en garage aan de Eerbeekseweg en het slopen van de voormalige boerderijwoning en twee schuren aan de Prof. Talmaweg 7; De huidige bewoonde woning zal blijven staan. De gebouwen worden gesloopt om ruimte te maken voor nieuwe woningen.

4. Onderzoeksmethode

4.1 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 31 mei 2013 tot en met 5 september 2013. Daarbij is onderzoek gedaan naar het voorkomen van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen.

4.1.1 Vleermuizen

Vleermuizen hebben door het jaar heen verschillende soorten verblijfplaatsen. Zo hebben vleermuizen winter-, kraam-, en paarverblijfplaatsen.

De vleermuizen kunnen over het algemeen worden ingedeeld in gebouwbewonende en boombewonende soorten, gedurende het jaar kan hier een verschuiving in plaatsvinden. Soorten die kunnen worden aangemerkt als gebouwbewoners zijn onder andere de laatvlieger, meervleermuis en de gewone dwergvleermuis. Deze soorten verblijven meestal in de spouwmuren van woonhuizen. Soorten die kunnen worden aangemerkt als boombewoners zijn de rosse vleermuis en de watervleermuis. Deze soorten verblijven meestal in verlaten spechtenholten of in holten die zijn ontstaan door rotting na het afbreken van een tak.

De vrouwtjes wonen in de zomer in kraamverblijfplaatsen. Hier brengen ze hun jongen groot. De laatvlieger, meervleermuis en de gewone dwergvleermuis leven hierbij meestal in groepen

(kolonies) in de spouwmuren van gebouwen. Een soort als gewone grootoorvleermuis heeft een voorkeur voor grote open ruimtes zoals een kerkzolder. De kolonies van de watervleermuis en de rosse vleermuis zijn tijdens de kraamtijd vaak te vinden in verlaten spechtenholten, of hopen die door rotting bij een afgebroken tak ontstaan zijn.

Vleermuizen zijn plaatstrouw en maken vaak jaren achter elkaar gebruik van hetzelfde netwerk aan verblijfplaatsen. De meeste soorten maken ook gebruik van min of meer vaste vliegroutes tussen hun verblijfplaats en het jachtgebied. Daarmee is deze vliegroute van essentieel belang voor een kolonie. Als de dieren niet meer zonder verstoring van hun verblijfplaats bij hun jachtgebied kunnen komen zullen ze moeten verhuizen. Om deze reden zijn vliegroutes van vleermuizen beschermd.

In de winter maken vleermuizen van meerdere objecten gebruik die als verblijfplaatsen kunnen dienen, deze plekken moeten koel en vorstvrij zijn. De watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis en baardvleermuis overwinteren in mergelgroeven, forten, bunkers en ijskelders. Gewone dwergvleermuizen en laatvliegers zijn meestal te vinden in droge plekken in gebouwen. Rosse vleermuizen gebruiken holle bomen als winterslaapplaats.

Inventarisatie

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Onderzoek uitgevoerd volgens het protocol geeft de meeste zekerheid op voldoende onderbouwing van een eventuele ontheffingsaanvraag. Het bevoegd gezag toetst hierop.

De veldbezoeken zijn uitgevoerd bij goed vleermuisweer: weinig wind, geen regen en een temperatuur van boven de 10 graden.

Het veldwerk is te voet uitgevoerd. Voor de inventarisatie van de vleermuizen is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Petterson D240x). Indien nodig zijn er vertraagde opnamen gemaakt, zodat deze op een later tijdstip met het softwareprogramma Batsound konden worden geanalyseerd, dit is met name noodzakelijk voor het geslacht *Myotis* om tot een goede determinatie te komen. Soorten die tot het geslacht *Myotis* behoren zijn bijvoorbeeld, de watervleermuis, meervleermuis, franjestaart en vale vleermuis.

De inventarisaties naar kraam- en zomerverblijfplaatsen hebben plaatsgevonden in de avond van 10 juni en in de ochtend van 5 juli 2013. Het onderzoek naar het voorkomen van paarverblijven is uitgevoerd op 22 augustus en 5 september.

4.1.2 Huismus

De huismus zoekt nestgelegenheid in holtes van gebouwen, meestal onder de dakpannen. Daar broedt de huismus in kleine tot middelgrote kolonies. Het broedseizoen begint half april en duurt tot en met augustus, waarbinnen 2 tot 3 legsels zijn. Huismussen komen niet verder dan enkele honderden meters vanaf de broedplaats en ook jonge dieren in het stedelijk gebied blijven binnen 2 kilometer van de nestplaats waar ze opgegroeid zijn.

Naast geschikte broedplaatsen dient voldoende voedsel aanwezig te zijn in de vorm van zaden, bessen, bloemknoppen, en ook broodkruimels lusten ze graag. De jongen worden gevoerd met insecten. Bij het zoeken naar voedsel is de aanwezigheid van schuil- en vluchtmogelijkheden van groot belang. Bij voorkeur bestaat de dekking uit stekelige struiken, en groenblijvende begroeiing tegen gevels.

Inventarisatie

Voor huismussen is een inventarisatie gedaan, omdat de nesten van deze soort jaarrond beschermd zijn (categorie 2). Huismussen zijn koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Voor het vaststellen van broedgevallen van de huismus, is op territorium- en nestindicerend gedrag gelet. Dit kan zijn het vertonen van baltsgedrag, zingende mannetjes, de aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats, transport van nestmateriaal, of als de jongen geboren zijn, transport van voedsel of ontlastingspakketjes.

Om te bepalen of huismussen daadwerkelijk in de te slopen gebouwen broeden, zijn 4 veldronden afgelegd, verspreidt over de periode mei tot en met begin juli. Tussen de verschillende veldbezoeken zit minimaal 10 dagen. De eerste ronde is in de ochtend van 31 mei afgelegd, ongeveer een uur na zonsopkomst. De andere 3 veldbezoeken hebben plaats gevonden op 10 juni, 25 juni en 5 juli.

4.1.3 Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in gebouwen en hebben maar een kleine opening nodig om hun nest te maken. Dat gebeurt vaak onder verschoven dakpannen, spleten in de muur, onder opgelichte loodslabben of onder dakgoten. Gierzwaluwen zijn erg plaatstrouw en blijven naar het zelfde nest terugkeren zolang ze leven. Meestal broeden er meerder paren bij elkaar en vormen kolonies. Vanaf eind april komen de gierzwaluwen weer terug uit Afrika, en gaan ze in Nederland broeden. In augustus/september trekken ze weer weg.

Inventarisatie

Ook de nesten van gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd (categorie 2).

Vanaf eind april tot en met half juli kunnen de gierzwaluwen geïnventariseerd worden, waarbij tussen 1 juni en half juli de meest geschikte periode is. Bij gunstige weersomstandigheden (droog, niet te koud, weinig wind) is op drie dagen (10 en 25 juni en 9 juli) onderzocht of er gierzwaluwen in het plangebied nestelen. Opgelichte loodslabben, verschoven dakpannen, spleten in de muur of kleine openingen tussen de afvoer en de goot bieden mogelijkheden voor nestelplaatsen voor gierzwaluwen. Deze plaatsen zijn vrijwel altijd 3 meter en hoger vanaf de grond te vinden.

Dunne poepstreepjes op de muur kan een indicatie van een nest zijn.

4.2 Uitwerking en rapportage

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheid gemaakt in tabel 1 soorten en de tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet.

Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie paragraaf 2.1).

Voor tabel 2 soorten, en bij bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting is het mogelijk om met een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode te werken. Als de beschreven maatregelen van een goedgekeurd gedragscode in acht worden genomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

De tabel 3 soorten zijn strikt beschermd. Indien er verbodsartikelen overtreden gaan worden is een ontheffing nodig.

5. Resultaten

De werkzaamheden die uitgevoerd zullen worden kunnen effect hebben op beschermde soorten. Dit onderzoek is gericht op het voorkomen van vleermuizen, huismus en gierzwaluw, en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze soorten.

Tijdens het onderzoek naar deze soorten is achter een boeiboord boven de garagedeur van de locatie aan de Eerbeekseweg een verlaten vogelnest aangetroffen (figuur 4). Deze is niet van een huismus of gierzwaluw, maar waarschijnlijk van een winterkoning of koolmees.

Figuur 4. Vogelnest achter boeiboord.

Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Om te voorkomen dat de garage gesloopt wordt terwijl een vogel in het gebouw aan het broeden is, kunnen een aantal maatregelen genomen worden. Dat kan door het gebouw te slopen buiten de broedperiode. Ook kan het gebouw voor de broedperiode ongeschikt gemaakt worden om in te broeden, door het boeiboord te verwijderen of de toegang dicht te maken.

5.1 Vleermuizen

Veldonderzoek

Op de **garagelocatie aan de Eerbeekseweg** zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. In de kraamperiode is tijdens de eerste ronde 3 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen nabij de garage. Tijdens het tweede veldbezoek passeerde een laatvlieger.

In de paartijd is tijdens de eerste ronde een passerende rosse vleermuis hoog boven de parkeerplaats waargenomen. Tijdens de tweede ronde foerageerden enkele gewone dwergvleermuizen en passeerde weer 1 rosse vleermuis.

Aan de **Professor Talmaweg 7** zijn in de kraamperiode geen waarnemingen gedaan van vleermuizen.

In de paarperiode is alleen tijdens het tweede veldbezoek een foeragerende dwergvleermuis waargenomen.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. De sloop van de gebouwen leveren geen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet op.

5.2 Huismus

Veldonderzoek

Garage, Eerbeekseweg

Er zijn geen huismussen waargenomen in de woning en garage aan de Harderwijkerweg. In de naastgelegen woning aan de Harderwijkerweg 60 zijn wel 2 broedgevallen van huismussen aangetroffen. Ook in de nabij gelegen woning aan de Eerbeekseweg 4 is een territorium van een huismus vastgesteld.

Professor Talmaweg 7

Op het erf van de Professor Talmaweg 7 zijn enkele foeragerende huismussen waargenomen in een beukenhaag. Broedgevallen in de te slopen gebouwen zijn niet aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen nestplaatsen van huismussen aangetroffen in het plangebied. De sloop van de gebouwen veroorzaken geen negatieve effecten op huismussen.

5.3 Gierzwaluw

Veldonderzoek

De aanwezigheid van gierzwaluwen wordt niet verwacht in één van de gebouwen aan de Professor Talmaweg 7. Ook de garage aan de Eerbeekseweg is niet geschikt voor gierzwaluwen, maar de bijbehorende woning wel.

Tijdens de veldbezoeken zijn vele gierzwaluwen in de omgeving waargenomen, maar deze hebben geen nestlocatie in het plangebied.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen nestlocaties van gierzwaluwen in het plangebied. De sloop van de gebouwen veroorzaken geen negatieve effecten op

6. Conclusies en aanbevelingen

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied.. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen op de garage locatie aan de Eerbeekseweg en aan de Professor Talmaweg 7 in Laag Soeren

Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2 Huismus

Er zijn geen nestplaatsen van huismussen aangetroffen in het plangebied. De sloop van de gebouwen veroorzaken geen negatieve effecten op huismussen.

6.3 Gierzwaluw

Er zijn geen nesten van gierzwaluwen aangetroffen in het plangebied. De sloop van de gebouwen veroorzaken geen negatieve effecten op huismussen.

6.4 Aanbevelingen

Een nest van waarschijnlijk een winterkoning of koolmees is aangetroffen achter het boeiboord van de garage aan de Eerbeekseweg.

Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden.

Om verstoring te voorkomen is het aan te raden om voor de broedperiode het gebouw ongeschikt te maken voor vogels om in te broeden. Dit kan door het verwijderen van het boeiboord of door de toegang dicht te maken.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Bronnen

Literatuur

- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
- Pijkeren, D van, 2013. Quick scan flora en fauna, Garagelocatie Eerbeekseweg en Prof. Talmaweg 7 te Laag Soeren. Laneco, Landschaps & Ecologisch Advies.
- Soortenstandaard huismus. Versie 1.0 december 2011. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken.
- Soortenstandaard gierzwaluw. Versie 1.0 december 2011. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken.
- Kooijmans, J.L., 2009. Stadvogels. Tirion Uitgevers BV., Baarn.
- Hoogenstein, L. en G. Meesters, 2009. Handboek vogels van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.waarneming.nl
- www.google.nl/maps